

Kalle Tiger & hans vänner

Kalle Tiger och hans vänner består av fem korta berättelser, där vi får följa djurens vardag i skogen. Vänskapen mellan djuren är det centrala men vi får också se de problem som kan uppstå mellan vänner emellan.

Rekommenderad från förskolan

Filmhandledning av
Agneta Danielsson

Fågelungen

Kalle och Kråkan är ute i skogen och plockar pinnar till ved. Då hittar de en fågelunge som har ramlat ur ett träd. Kalle och Kråkan hjälper genast till att leta efter föräldrarna. Det blir inte det lättaste. Tvättbjörnarna vill absolut inte ha fågelungen. Inte heller den Felliniinspirerade papegojfamiljen, eller den lojt simmande pelikanen.

De tre går istället hem till Kalles stuga. Fågelungen får nappflaska, och veden får bli bo. Men inte vill fågelungen ligga ensam. Kalle får tillbringa natten uppe på taket, tillsammans med ungen. Mitt i natten sveper ett skrämmande fågelpar förbi – och borta är fågelungen. Trots mörker och otäcka ljud ger sig Kalle ute i skogen på natten och letar efter honom. Neonfärgade "armar" griper efter Kalle, likt träden i "Snövit". Kalle är rädd. På morgonen är Kråkan ute och letar efter sin vän. De ser då att fågelungen är tillbaka hos sina föräldrar, ugglorna, igen. Kalle får en kram av pappan.

Tema: Att ta hand om svagare, att bry sig om.

★ När Kalle och Kråkan letar efter fågelungens familj försöker de med tre olika familjer. Vilken funktion får upprepningen? Jämför gärna med sagans sätt att berätta, det är samma struktur. Vilka sagor kan ni komma på där huvudpersonen möter tre olika utmaningar?

★ Diskutera också hur ljudet används – de olika fågelfamiljerna ackompanjeras av olika sorters musik. Hur påverkar det vår bild av dem? Hur förstärks den otäcka stämningen i skogen på natten? Vilka ljud hörde barnen? Varför uppfattar vi dem som skrämmande? Är vi mer

Kalle Tiger med katternas bagage i episoden Busiga katter i charmiga "Kalle Tiger & hans vänner".

lyhörda för ljud i okända situationer? Varför är det så?

Godmorgon

Det är morgon och Kalle och Kråkan gör sin morgontoalett. Kalle ryter till och skrämmer då Kråkan, som blir sur. När Kalle sedan dricker kaffe är det uppenbart att Kråkan har gjort något med kaffet, som hämnd. Att det inte smakar gott är tydligt. Och mer behövs inte för att de båda vännerna ska bli osams.

Efter frukosten klär Kalle ut sig till indian, utrustad med pilbåge och sugproppspilar. Kråkan, som fått en gryta på huvudet, jagas av "Indian-Kalle". Men under jakten ramlar han ner i en djup grop. Borta är all ovänskap. Kalle försöker hjälpa till, med resultat att han själv ramlar ner. I gropen står de två vännerna, och kan inte ta sig upp. En mullvad dyker fram ur en gång, irriterad över att bli störd, och av honom får de ett rep. Vilken tur att Kalle har sin pilbåge med! En sugproppspil skickas iväg, med repet knutet i änden, och när pilen fastnar i rumpen på en flodhäst kan de klättra upp igen. Kalle och Kråkan traskar hemåt, medan den arge mullvaden ilsket drar tillbaka sitt rep. Med påföljd att han får en hel flodhäst i

sin grop. Men Kalle och Kråkan, totalt ovetande om detta, de är återigen bästa vänner.

Tema: Att vara vänner, bli ovänner, och försonas.

★ Diskutera vad det var som gjorde att Kalle och Kråkan blev osams. Och vad var det som gjorde att de blev vänner igen? Kan barnen komma på tillfällen då de blivit ovänner. Varför blev det så? Hur kändes det? Hur löste de konflikten?

★ Dramatisera barnens berättelser med dockor, eller gör dramalek kring de känslor barnen tagit upp.

Ihåliga trädet

En larv gnager sig fram i ett träd, tätt följd av en hungrig hackspett. Men i sin jakt hackar sig fågeln in till tvättbjörnarnas familjens bo. Förargad binder pappan fast den del av hackspettens näbb som är inne i deras hus. När hackspetten äntligen kommer loss skyndar han sig därifrån. Nu är det fritt fram för larverna. Det blir en invasion av dessa små skadedjur. Med stor aptit äter de stora hål i tvättbjörnarnas träd. De inser nu att hackspetten fyllde en funktion och

lyckas övertala honom att komma med tillbaka. Med hjälp av hackspetten får tvätbjörnsfamiljen en ny bostad.

Tema: Ekologi, om samspelet i naturen. Att alla delar i ekosystemet är nödvändiga för att det ska fungera. Om vi rubbar en del är det risk att andra delar störs.

★ Finns det några djur som barnen ibland önskar inte skulle finnas? Vad skulle egentligen hända om de försvann? Gör en gemensam teckning eller collage över en näringskedja. Utgå från något av barnens förslag. Om någon exempelvis tycker att myggor är otrevliga djur, som vi gärna kunde vara utan, börjar ni med dem. Vilka djur lever på myggor? Vad händer om det inte finns mygg? Och hur går det om fåglarna försvinner?

★ Det finns en hel del litteratur om vår natur och dess mångfald och artrikedom. Som bilderböcker finns till exempel Elsa Beskows "Putte i Blåbärsskogen" eller "Tomtebobarnen" eller Inga Borgs Plupp-böcker. Astrid Bergman Sucksdorffs "Förstoringsglaset" är en faktaspäckad berättelse, medan Bertil Wahllins "Småkrypsboken" är en mer renodlad faktabok.

Tjuven

Åsnan irriteras av en retsam fluga. Beväpnad med knölpåk försöker han slå ihjäl den. En björn som passerar skräms på flykten, när han ser den vevande Åsnan. Även tre kaniner blir skrämde och i förskräckelsen tappar de sina morötter. Åsnan börjar nu bli medveten om sin makt och när en varg, som i godan ro plockar svamp, kommer i närheten skrämmer han förstås också honom. När djurens buss kommer genom skogen, skrämmer han iväg passagerarna och tar bussen. Den kör han nerför en brant backe, där färden abrupt slutar med krockad buss.

Djuren håller nu rådslag, för de inser att Åsnans terrorvälde måste stoppas. Men vad ska de göra? Kalle får en idé. Flodhästen spänns framför en vagn med en kista. När Åsnan kommer flyr både Flodhästen och Kråkan. Åsnan funderar över hur det bastanta läset på kistan ska kunna öppnas. Ut kommer då ett spöke, Åsnan ramlar ihop, och det visar sig att det skrämmande spöket inte är någon annan än Kalle. Alla skrattar, men sedan lagas bussen gemensamt. Flugan flyger oberört förbi.

Tema: Att få en roll, att försöka leva upp till den. Att den tuffe inte alltid är så tuff som han vill verka.

★ Fundera över hur grod- respektive fågelperspektiv används. Den skrämde vargen ser åsnan ur grodperspektiv och åsnan framställs på så sätt som mer skrämmande än han egentligen är. När de andra skrattar åt Åsnan, då han skrämts av spöket, skildras han i fågelperspektiv. Kan ni komma på fler exempel?

★ Åsnan använder sig av knölpåk och svarta stövlar för att förstärka sin farlighet. Men det finns också andra sätt. Masker till exempel har använts i olika kulturer och tidsepoker för att få mod att möta kända och okända krafter. Inom teatern har man ofta använt masker, i Fjärran östern är de fortfarande viktiga. Hos oss i västvärlden används de oftare vid karnevaler och maskerader. Vid Halloween till exempel kan man se mer eller mindre skrämmande masker. Brukar barnen klä ut sig då? Hur tycker de att en riktigt ruskig mask ser ut?

★ Med enkla material kan man göra egna masker. Av en stor bit papp från en kartong klipper man ut ett papphuvud som är större än det egna ansiktet. Klipp ut stora hål för ögon och mun och vik till en näsa av en bit kartong. Klistra fast tylltyg över ögonen och munnen. Måla masken, men var försiktig så att inte hålen i tyllen fylls igen. Gör hår och öron, om barnen vill. Limma och tejpa fast en smal stav eller trälist, för att hålla masken på plats framför ansiktet.

Busiga katter

Kalle och Kråkan väntar på gäster. Så kommer bussen, där de fyra besökande katterna stiger av. Knappt har de hunnit ut innan de vråker sig över matbordet. Kalle får ensam känka in väskorna. En stol förstörs i oredan. Katterna bråkar med Kråkan, plockar blommor ur rabatterna, drar ut en madrass ur ett förråd, hoppar på den som studsmatta och landar på Kalle som ramlar. De fortsätter sina vilda lekar med att jaga varandra. Vid läggdags tar de raskt bästa sovplatserna, och Kalle får sova utanför huset. Mitt i natten sitter de fyra katterna på taket och sjunger. Då känner Kalle och Kråkan att gränsen är nådd. De går därifrån, till en av sina vänner. På morgonen, då katterna sömndruckna intar frukostbordet sitter där en hund. En hiskelig hund, hotfullt morrande.

Katterna flyr skrämde till bussen, som tar dem därifrån. Kvar sitter Kalle, Kråkan och deras vän som nu när de busiga katterna är ur vägen, kan ta av sig hundmasken.

Tema: Hänsyn, att respektera varandra

★ Prata om "vett och etikett". Varför visade inte katterna någon hänsyn? Hur blir det om några hela tiden gör det de själva vill, utan att bry sig om andra? Varför bad Kalle och Kråkan sin vän om hjälp? Varför har man "regler" för hur man uppför sig vid matbordet till exempel? Har man samma regler i alla länder? Vem har bestämt vad som går bra, och vad man inte får göra? Har man alltid haft samma regler? Hur tror ni det var för flera hundra år sedan? Att prutta vid matbordet är ju inte accepterat. Men under medeltiden både pruttade och rapade man, det ansågs inte alls som fel. Stor orsak hade säkert maten; salt kött, salt fisk, bönor och ärtor gav ordentliga gaser. Att äta rätt med bestick är något som vi stundtals tjuatar om, men inte heller det har alltid varit en självklarhet. Att kniven inte ska stoppas i munnen är en kvarleva från den tid då kniven var ordentligt vass och verkligen kunde skada. På 1600-talet förbannade kyrkan gafflarna. Det var ett hän mot Gud, tyckte prästerna, att använda ett redskap till maten. Varför hade människan annars fått fem fingrar på varje hand att äta med? I en del länder använder man fortfarande fingrarna som ätredskap. I Indien och Afrika är det så, men det är viktigt att man använder höger hand. Den vänstra använder man vid toalettbesök.

PRODUKTIONSUPPGIFTER

Lettland 1996-99

Produktion: Film Studio Animācijas
Brigāde

Regi: Nils Skapāns

Manus & animation: Māris Putnins

Foto: Ēvalado Lācis

Musik: Maris Putnins

TEKNISKA UPPGIFTER

Speltid: 5 x 6 min

Format: vidfilm & VHS

Ljudsystem: Dolby

Censur: Barn tillåten

Svensk premiär: 25.12.2000

DISTRIBUTION

FilmCentrum, Box 2068, 103 12

Stockholm Tel 08-545 275 03, fax 08-545 275 09

